

ความรู้เกี่ยวกับสหกิจศึกษา

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉัตรชัย เขียวหิรัญ

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ความหมายของสหกิจศึกษา

สหกิจศึกษา(Cooperative Education) เป็นระบบการศึกษาที่เน้นการปฏิบัติงานในสถานประกอบการอย่างมีระบบ โดยจัดให้มีการเรียนในสถานศึกษาร่วมกับการการัดให้นักศึกษาไปปฏิบัติงานจริง ณ สถานประกอบการ งานที่นักศึกษาปฏิบัติจะต้องตรงกับสาขาวิชาของนักศึกษา ซึ่งเน้นการเรียนรู้โดยใช้ประสบการณ์จากการทำงานจริงเป็นหลัก หรือ **Work-based Learning**

แนวคิดของสหกิจศึกษา

แนวคิดที่ 1

การตระหนักถึงการเตรียมความพร้อม ด้านการประกอบอาชีพ และการเข้าสู่ระบบการทำงานของบัณฑิตก่อนสำเร็จการศึกษา

แนวคิดที่ 2

การพัฒนาคุณภาพบัณฑิตตามความต้องการของตลาดแรงงาน

สหกิจศึกษา : บุรณาการการทำงานกับการเรียน

พัฒนาอาชีพ และ
สร้างความพร้อมในการทำงาน

สถานศึกษา

สหกิจศึกษา

สถานประกอบการ

พัฒนาคุณภาพบัณฑิต ตามมาตรฐานวิชาการวิชาชีพ
ตรงตามความต้องการตลาดแรงงาน

วัตถุประสงค์

1. เตรียมความพร้อมของนักศึกษาด้านการพัฒนาอาชีพ พร้อมเสริมทักษะ และประสบการณ์ให้พร้อมที่จะเข้าสู่ระบบการทำงานจริง
2. เพิ่มเติมประสบการณ์ทางด้านวิชาการ วิชาชีพและการพัฒนาตนเองแก่นักศึกษา ในรูปแบบที่มีคุณค่าเหนือกว่าการฝึกงาน
3. เปิดโอกาสให้สถานประกอบการทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต

วัตถุประสงค์

4. เพื่อทำให้เกิดการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนที่ทันสมัย ได้มาตรฐาน และตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานมากขึ้น
5. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง สถานประกอบการและสถาบันอุดมศึกษา ผ่านนักศึกษาสหกิจศึกษาและคณาจารย์นิเทศ อันจะนำไปสู่ความร่วมมือที่ กว้างขวางมากขึ้น

นักศึกษาสหกิจศึกษา

นักศึกษาสหกิจศึกษา จะเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการในลักษณะ
พนักงานชั่วคราว ได้ลงมือปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการเป็น
ประสบการณ์ที่นักศึกษาไม่สามารถเรียนรู้ได้ในห้องเรียน

นักศึกษาสหกิจศึกษา จะได้รับการพัฒนาตนเอง ทางด้านความคิด การ
สังเกต การตัดสินใจ การวิเคราะห์ และประเมินผลอย่างมีระบบ มีการ
จัดเตรียมและนำเสนอรายงานวิชาการจากประสบการณ์ทำงานจริงของ
ตนเองที่สะท้อน การผสมผสานระหว่างทฤษฎีและปฏิบัติเข้าด้วยกัน
รวมทั้งค้นพบตนเองทางด้านงานอาชีพที่ชัดเจน

ความสำคัญของสหกิจศึกษา

ปัจจุบัน สถาบันอุดมศึกษาในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกใช้สหกิจศึกษา
เป็นแนวทางจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี เพิ่มขึ้น ในเกือบ
ทุกสาขาวิชาชีพ โดยมีเป้าประสงค์ตรงกัน คือ
การเสริมคุณภาพบัณฑิต ตามมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ
รวมทั้ง ให้ตรงกับ ความต้องการของตลาดแรงงาน
ซึ่งเป็นส่วนสำคัญ ในการเตรียมบัณฑิต ให้พร้อมที่จะเลือกอาชีพ
และเข้าสู่ระบบการทำงานทันที ที่จบการศึกษา
ทำให้บัณฑิตสหกิจศึกษา
“รู้จักตน รู้จักคน รู้จักงาน”

ประโยชน์สหกิจศึกษา

1. นักศึกษา

1. ได้รับประสบการณ์วิชาชีพ ตรงตามสาขาวิชาเอก
2. พัฒนาความรับผิดชอบต่องานที่ทำงาน ภายใต้การดูแลของหัวหน้างานจริง
3. พัฒนาความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคมอื่น นอกเหนือจากสังคมนักศึกษา
4. สามารถปรับปรุงตัวเองได้ ทราบว่างานที่ทำอยู่นี้เหมาะสมที่จะเป็นอาชีพของตนหรือไม่
5. มีโอกาสได้งานสูง หากผลการปฏิบัติงานเป็นที่พอใจของฝ่ายสถานประกอบการ
6. มีโอกาสได้รับการเสนองานก่อนสำเร็จการศึกษา
7. เป็นบัณฑิตที่มีศักยภาพและความพร้อมในการทำงานสูง

ประโยชน์สหกิจศึกษา

2. สถาบันการศึกษา

1. ความร่วมมือทางวิชาการกับสถานประกอบการ มีโอกาสในการพัฒนาจากความรู้ในห้องเรียนและโจทย์การวิจัย โดยผ่านทางนักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา
2. ทราบแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตร เนื้อหาวิชาในหลักสูตร และคุณภาพบัณฑิต ให้สอดคล้องต่อความต้องการของตลาด
3. เปิดวิสัยทัศน์ของบุคลากรในมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องต่อความต้องการของตลาด
4. สถานศึกษาได้รับการยอมรับจากสถานประกอบการ
5. ภาพพจน์ที่ดีในการให้โอกาสนักศึกษาปฏิบัติงานจริงในขณะที่ศึกษาอยู่

ประโยชน์สหกิจศึกษา

3. สถานประกอบการ

1. มีนักศึกษาที่มีความกระตือรือร้นและมีความพร้อมทางวิชาการช่วยปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ในระยะเวลาที่ยาวขึ้นกว่าการฝึกงานปกติ คือ 16 สัปดาห์ หรือประมาณ 4 เดือน
2. พนักงานประจำจะมีเวลามากขึ้น ที่จะไปปฏิบัติงานในหน้าที่อื่นที่มีความยากและซับซ้อนยิ่งขึ้น
3. เป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานประกอบการและเสริมภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร ในด้านการส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาและช่วยพัฒนาบัณฑิตของชาติ
4. เกิดความร่วมมือกันทางวิชาการระหว่างผู้บริหารสถานประกอบการกับคณาจารย์ของทางมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่องตลอดไป
5. สิทธิที่จะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้เป็นกรณีพิเศษ ตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. 2545

ผลสัมฤทธิ์ของสหกิจศึกษา

จากผลการประเมินของสถาบันอุดมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา พบว่า

1.บัณฑิตสหกิจศึกษา ได้งานเร็วกว่าและมากกว่าบัณฑิตที่ไม่ได้เข้าร่วมสหกิจศึกษา

2.ผู้ประกอบการพอใจคุณภาพบัณฑิตสหกิจศึกษา สูงกว่าบัณฑิตที่ไม่ได้เข้าร่วมสหกิจศึกษา

3.สถาบันอุดมศึกษาเห็นว่า ผู้ที่ผ่านสหกิจศึกษามีวุฒิภาวะความรับผิดชอบ และมีวินัยมากขึ้น

เอกสารประกอบการขอใช้สิทธิประโยชน์ตาม พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน

การฝึกเตรียมเข้าทำงาน

กรณีเป็นผู้ดำเนินการฝึกเอง

1. คำขอรับความเห็นชอบเกี่ยวกับการดำเนินการฝึกเตรียมเข้าทำงาน (แบบ ฝต 1 – 1)
พร้อมด้วย เอกสารแนบ (รายชื่อหลักสูตร) , หลักสูตรและรายละเอียดเกี่ยวกับการฝึก
เตรียมเข้าทำงาน กรณีเป็นผู้ดำเนินการ ฝึกเอง และทะเบียนประวัติผู้รับการฝึกเตรียมเข้า
ทำงาน
2. สัญญาการฝึกเตรียมเข้าทำงาน (แบบ ฝต 2)
3. แบบแจ้งผู้สำเร็จการฝึกเตรียมเข้าทำงาน (แบบ ฝต 3)
พร้อมด้วย ทะเบียนรายชื่อผู้สำเร็จการฝึกเตรียมเข้าทำงาน

**เอกสารประกอบการขอใช้สิทธิประโยชน์ตาม
พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน**

การฝึกเตรียมเข้าทำงาน

กรณีส่งไปรับการฝึกกับสถานฝึกอบรมอื่น

**1.คำขอรับการรับรองหลักสูตร ค่าใช้จ่ายในการฝึกเตรียมเข้าทำงาน
(แบบ ฝต 1 – 2) พร้อมด้วย รายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรและค่าใช้จ่าย
ในการฝึกเตรียมเข้าทำงาน กรณีส่งไปรับการฝึกกับสถานฝึกอบรมอื่น
และทะเบียน**

2.รายชื่อผู้รับการฝึกเตรียมเข้าทำงาน

3.สัญญาการฝึกเตรียมเข้าทำงาน (แบบ ฝต 2)

บทบาทของสถานประกอบการกับสหกิจศึกษา

รับนักศึกษามาปฏิบัติงาน

การปฐมนิเทศ

กำหนดลักษณะงานที่มอบหมาย

จัดพนักงานพี่เลี้ยง

กำหนดหัวข้อให้นักศึกษาทำรายงาน

นิเทศงานนักศึกษา

ประเมินผลนักศึกษา

จบการนำเสนอ

27 April 2008

Phra Prang Buddhist Monastery, Mar